

Instruks om anmeldelse til påtalemyndigheten for overtredelse av ligningsloven kapittel 12, folketrygdloven § 24-4 femte ledd, merverdiavgiftsloven § 21-4 og investeringsavgiftsloven § 7 første ledd mv.

Skattedirektoratet har den 6. september 2011 fastsatt ny instruks om anmeldelse til påtalemyndigheten for overtredelse av ligningsloven kap. 12, folketrygdloven § 24-4 femte ledd, merverdiavgiftsloven § 21-4, investeringsavgiftsloven § 7 første ledd, regnskapsloven § 8-5 og bokføringsloven § 15 der forholdet omfattes av skatteetatens forvaltningsområde. Denne instruksjonen erstatter direktoratets instruks av 24. november 2005. Instruksjonen gjelder for anmeldelser som inngis fra 12. september 2011.

1	Anmeldermyndighet	.....
2	Krav til mistanke.....	2
3	Uriktige eller ufullstendige opplysninger	2
4	Utførelse av uriktig dokument	2
5	Andre overtredelser av bestemmelsene gitt i eller i medhold av skatte- og avgiftslovgivningen	2
6	Medvirkning.....	2
7	Unntak fra anmeldelse.....	3
8	Fleire straffbare overtredelser og fortsatt straffbar handling	3
9	Tidspunkt for anmeldelse	3
10	Sted for anmeldelse	3
11	Ikrafttredelse og opphevelse av tidligere instruks.....	3

1 Anmeldermyndighet

Skattekontoret kan anmelde antatt straffbare overtredelser som omfattes av denne instruks. Anmeldelser utferdiges og inngis på kontorets vegne av dem som er gitt myndighet til det av regiondirektøren.

2 Krav til mistanke

Forhold som omfattes av denne instruks, kan anmeldes til påtalemyndigheten når det foreligger skjellig grunn til mistanke om lovbruddet.

3 Uriktige eller ufullstendige opplysninger

Den som gir skattemyndighetene uriktige eller ufullstendige opplysninger som omfattes av bestemmelsene i ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav a, jf. § 12-2, folketrygdloven § 24-4, merverdiavgiftsloven § 21-4 nr. 1, jf. nr. 4 og investeringsavgiftsloven § 7 første ledd, skal som hovedregel anmeldes når de skatte- eller avgiftsmessige fordeler utgjør et betydelig beløp.

Selv om unndragelsene ikke utgjør et betydelig beløp, vil anmeldelse kunne inngis etter en samlet vurdering av lovbruddet. Det skal da særlig legges vekt på om unndragelsen er søkt gjennomført:

- på en planmessig måte,
- ved handlinger utført på en måte som i særlig grad har vanskeliggjort oppdagelsen, eller
- ved misbruk av stilling eller tillitsforhold.

Der det foreligger spesielle formildende omstendigheter, kan de skatte- eller avgiftsmessige fordeler utgjøre et høyere beløp før forholdet anmeldes.

Overtredelse av forhold som angitt i regnskapsloven § 8-5 og bokføringsloven § 15 inngår i vurderingen av en anmeldelse.

Overtredelse av regnskapslovgivningen vil være et selvstendig anmeldelsesgrunnlag når

den regnskapspliktige helt eller delvis har unnlatt å føre regnskap eller i ettertid ulovlig har fjernet regnskapet eller deler av det.

4 Utferdigelse av uriktig dokument

Overtredelse av ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav b anmeldes i utgangspunktet uten hensyn til unndragelsens omfang. Anmeldelse kan likevel unnlates når overtredelsen gjelder enkelttilfeller og et lite beløp.

5 Andre overtredelser av bestemmelsene gitt i eller i medhold av skatte- og avgiftslovgivningen

Overtredelse av ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav d, merverdiavgiftsloven § 21-4 nr. 2 første og annet punktum samt unnlatelse av å sende inn pliktig oppgave som angitt i folketrygdloven § 24-4 femte ledd, anmeldes når skadevirkningene for det offentlige eller andre grunner tilsier det.

Anmeldelse foretas normalt ikke før advarsel er gitt og overtredelsen er gjentatt eller pålegg ikke er blitt fulgt.

Overtredelse av merverdiavgiftsloven § 21-4 nr. 2 tredje punktum anmeldes i samsvar med retningslinjene i instruksens punkt 3.

6 Medvirkning

Etter ligningsloven § 12-1 nr. 2, § 12-2 nr. 1, folketrygdloven § 24-4 femte ledd og merverdiavgiftsloven § 21-4 nr. 3 straffes medvirker på samme måte som hovedmann. Det samme gjelder etter regnskapsloven § 8-5 første ledd, bokføringsloven § 15 første ledd og straffeloven § 286, jf. § 287 annet ledd, for medvirkning til brudd på regnskapslovgivningen. Videre omfatter heleribestemmelsen i straffeloven § 317 medvirkning i vid forstand.

Medvirkning til overtredelse av ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav a, jf. § 12-2, folketrygdloven § 24-4 femte ledd,

merverdiavgiftsloven § 21-4 nr. 1 jf. nr. 3, og tilsvarende overtredelse av investeringsavgiftsloven § 7 første ledd, anmeldes i alminnelighet bare når hovedmannen selv er anmeldt eller ilagt administrativ sanksjon, og bare i de tilfeller hvor bistanden har vært fremtredende. Ved gjentatt medvirkning skal lovbruddet anmeldes selv om hovedmannen ikke er anmeldt eller ilagt administrativ sanksjon. Tilsvarende gjelder hvor medvirkningen er utført på en graverende måte, eller under utøvelse av næring, med mindre det er grunn til å regne med at overtredelsen er et engangstilfelle som har eller ville ha ført til unndragelse av et lite skatte- eller avgiftsbeløp.

Den som medvirker til skattesvik gjennom brudd på ligningsloven § 12-1 nr. 1 bokstav b og d, samt overtredelse av avgiftslovgivningen som angitt i merverdiavgiftsloven § 21-4 nr. 2, jf. nr. 3, anmeldes etter samme retningslinjer som for hovedmannen, uavhengig av om denne er blitt anmeldt eller er ilagt administrativ sanksjon.

7 Unntak fra anmeldelse

I henhold til bestemmelsene i protokoll nr. 7 artikkel 4 til Den europeiske menneskerettskonvensjon skal ikke en person anmeldes hvis vedkommende allerede er ilagt tilleggsskatt eller tilleggsavgift for samme forhold. Se dog artikkelens annet ledd om adgangen til å gjenoppta en sak.

Fremtrer det som overveiende sannsynlig at straffesak vil bli henlagt eller lede til påtaleunntatelse, skal anmeldelse etter punkt 5 første avsnitt i denne instruks normalt unnlates. Det samme gjelder når forhold ved overtrederen gjør at straffeforfølgning vil være en uforholdsmessig stor påkjenning.

Anmeldelse foretas ordinært ikke når gjerningsmannen bare har utvist simpel uaktsomhet ved overtredelse av merverdiavgiftsloven § 21-4.

8 Flere straffbare overtredelser og fortsatt straffbar handling

Er det i samme eller flere forskjellige handlinger begått flere straffbare overtredelser av ligningsloven, folketrygdloven, merverdiavgiftsloven, investeringsavgiftsloven, regnskapsloven og/eller bokføringsloven, skal disse ses i sammenheng ved vurderingen av om anmeldelse skal inngis.

Unndragelse over flere år skal ses under ett ved den beløpsmessige vurdering, slik at den samlede skatte- og avgiftsunndragelsen legges til grunn.

9 Tidspunkt for anmeldelse

Overtredelser av skatte- og avgiftslovgivningen mv. som fyller vilkårene i denne instruks skal anmeldes så snart som mulig.

10 Sted for anmeldelse

Anmeldelse inngis til det politidistrikt hvor den straffbare overtredelsen er eller antas å være foretatt, eller hvor mistenkte har sitt bosted eller sin virksomhet, dersom det ikke er gjort avtale om annet.

11 Ikrafttredelse og opphevelse av tidligere instruks

Denne instruks trer i kraft fra 12. september 2011. Fra samme tidspunkt oppheves instruks av 24. november 2005 om anmeldelse til påtalemyndigheten for overtredelse av ligningsloven kap. 12, folketrygdloven § 17-2 femte ledd, merverdiavgiftsloven § 72 og investeringsavgiftsloven § 7 første ledd.